

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАҢЛАР
АКАДЕМИЯСИ МИНТАҚАВИЙ БЎЛИМИ
ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИ**

**ХОРАЗМ МАЪМУН
АКАДЕМИЯСИ
АХБОРОТНОМАСИ**

Ахборотнома ОАК Раёсатининг 2016-йил 29-декабрдаги 223/4-сон қарори билан биология, қишлоқ хўжалиги, тарих, иқтисодиёт, филология ва архитектура фанлари бўйича докторлик диссертациялари асосий илмий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган

2024-1/4

**Вестник Хорезмской академии Маъмуна
Издается с 2006 года**

Хива-2024

Бош муҳаррир:

Абдуллаев Икрам Искандарович, б.ф.д., проф.

Бош муҳаррир ўринбосари:

Ҳасанов Шодлик Бекпўлатович, к.ф.н., к.и.х.

Таҳрир хайати:

Абдуллаев Икрам Искандарович, б.ф.д., проф.
Абдуллаева Муборак Махмутовна, б.ф.д., проф.
Абдуҳалимов Баҳром Абдурахимович, т.ф.д., проф.
Агзамова Гулчехра Азизовна, т.ф.д., проф.
Аимбетов Нағмет Каллиевич, и.ф.д., акад.
Аметов Якуб Идрисович, д.б.н., проф.
Бабаджанов Хушнот, ф.ф.н., проф.
Бобожанова Сайёра Хушнудовна, б.ф.н., доц.
Бекчанов Даврон Жуманазарович, к.ф.д.
Буриев Хасан Чутбаевич, б.ф.д., проф.
Ганджаева Лола Атаназаровна, б.ф.д., к.и.х.
Давлетов Санжар Ражабович, тар.ф.д.
Дурдиева Гавҳар Салаевна, арх.ф.д.
Ибрагимов Бахтиёр Тўлаганович, к.ф.д., акад.
Исмаилов Исҳақжон Отабаевич, ф.ф.н., доц.
Жуманиёзов Зоҳид Отабоевич, ф.ф.н., доц.
Жуманов Мурат Арепбаевич, д.б.н., проф.
Кадирова Шахноза Абдухалиловна, к.ф.д., проф.
Қаландаров Назимхон Назирович, б.ф.ф.д., к.и.х.
Каримов Улғубек Темирбаевич, DSc
Курбанбаев Илҳом Жуманазарович, б.ф.д., проф.
Курбанова Саида Бекчановна, ф.ф.н., доц.
Қутлиев Учқун Отобоевич, ф-м.ф.д.
Ламерс Жон, қ/х.ф.д., проф.
Майкл С. Энжел, б.ф.д., проф.
Махмудов Рауфжон Баходирович, ф.ф.д., к.и.х.
Мирзаев Сирожиддин Зайниевич, ф-м.ф.д., проф.
Мирзаева Гулнара Саидарифовна, б.ф.д.
Пазилов Абдуваеит, б.ф.д., проф.

Раззақова Сурайё Раззоқовна, к.ф.ф.д., доц.
Раматов Бакмат Зарипович, қ/х.ф.н., доц.
Рахимов Раҳим Атажанович, т.ф.д., проф.
Рахимов Матназар Шомуротович, б.ф.д., проф.
Раҳимова Гўзал Юлдашовна, ф.ф.ф.д., доц.
Рўзметов Бахтияр, и.ф.д., проф.
Рўзметов Дилшод Рўзимбоевич, г.ф.н., к.и.х.
Садуллаев Азимбой, ф-м.ф.д., акад.
Салаев Санъатбек Комилович, и.ф.д., проф.
Сапарбаева Гуландам Машиариповна, ф.ф.ф.д.
Сапаров Қаландар Абдуллаевич, б.ф.д., проф.
Сафаров Алишер Каримджанович, б.ф.д., доц.
Сирожов Ойбек Очилович, с.ф.д., проф.
Собитов Ўлмасбой Тоғжамедович, б.ф.ф.д., к.и.х.
Сотилов Гойипназар, қ/х.ф.д., проф.
Тоғжибаев Комилжон Шаробитдинович, б.ф.д., акад.
Холлиев Аскар Эргашевич, б.ф.д., проф.
Холматов Бахтиёр Рустамович, б.ф.д.
Чўпонов Отаназар Отожонович, ф.ф.д., доц.
Шакарбоев Эркин Бердикулович, б.ф.д., проф.
Эрматова Жамила Исмаиловна, ф.ф.н., доц.
Эшчанов Рузумбой Абдуллаевич, б.ф.д., проф.
Ўразбоев Ғайрат Ўразалиевич, ф-м.ф.д.
Ўрозбоев Абдулла Дурдиевич, ф.ф.д.
Ҳажиева Мақсуда Султоновна, фал.ф.д.
Ҳасанов Шодлик Бекпўлатович, к.ф.н., к.и.х.
Худайберганаева Дурдона Сидиқовна, ф.ф.д.
Худойберганаев Ойбек Икромович, PhD, к.и.х.

Хоразм Маъмун академияси ахборотномаси: илмий журнал.-№1/4 (110), Хоразм Маъмун академияси, 2024 й. – 199 б. – Босма нашрнинг электрон варианты - <http://mamun.uz/uz/page/56>

ISSN 2091-573 X

Муассис: Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси минтақавий бўлими – Хоразм Маъмун академияси

МУНДАРИЖА
ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

Abdurashidova N.A. Determining the development of fiction through its main stages of development	5
Akhmedova S.H., Mizrobova V.R. The problem of gender characteristics in modern language and discourse	8
Akhmedova S.H., Shokulova L.B. Lexical semantic analysis of virtual communication in english written discourse	10
Allayarova G.N. Ingliz va o'zbek tillarida harakat yo'nalishini ifodalovchi vositalarning leksik-semantik va funksional tahlili	12
Alimova K.M. Kampus romani janr sifatida: shakllanish tarixi	14
Artikova D.A. O'zbek tilida fitonimlarning lingvistik xususiyatlari	17
Axmedova M.M. O'zbek va rus tarixiy nasr janrlarining pragmatik xususiyatlariga doir	19
Axmedova S.H., Rakhimova N.B. Ingliz va o'zbek lingvomadaniyatida stereotiplarning pragmatik tahlili	23
Bekbergenov H.U. Abstrakt otlarning kognitiv ta'rifi	25
Bobojonova N.J. Murojaat kategoriyasining tuzilishi va uni ifodalovchi leksik birliklarining kognitiv mazmuni	28
Boboyorova M.R. Jane Austen and her influence on society	30
Boltayeva N.R. The basic concepts and factors of political discourse	34
Burxonova G. O'zbek va rus tillarida agrar terminlarning o'zaro tarjimasini va leksikografik talqini	38
Djabbarova K.A. Cognitive mechanism of hyperbole in the english language	40
Do'smatov S.T. Badi' az-Zamon al-Hamadoniyy va uning maqomlari	42
Dustmamatova N.P. Graduonimiya va unga yondosh tushunchalar tavsifi	45
Egamberdiyeva M.G'. Madaniyatlararo muloqotda nutqiy etiketning antoposentrik paradigmasi	48
Gadayshaev B.A. Ingliz, fransuz, nemis va boshqa tillaridan o'zlashgan harbiy va ijtimoiy so'zlarning o'zbek va rus tilshunosligidagi o'rni	51
Gafurova G.B. Publististik uslubdagi matnlar elektron tarjimasini funksional pragmatik muvofiqligi	53
Gulyamova M.A. Xalqaro ekologik tashkilotlarning jamoatchilik bilan aloqalari mexanizmlari	56
Jalilova L., Ergasheva F. The pearls of irony in Ernest Hemingway's novel "The sun also rises"	58
Jumaniyozova S.Sh. Ingliz frazeologizmlarida tarixiy xotiraning aks etishi	61
Haydarov A.A., Barnoyeva M. So'zlararo ma'naviy munosabat turlari	63
Haydarov A.A., Yadgorova M. Inson tuyg'ulari ifodalanishining konseptual-chog'ishtirma tadqiqi	67
Khidirova M.A., Temirova M.A. Linguocultural analysis of animal names in english and uzbek languages	69
Kobilova A.B., Akhmedova M. Political discourse and periphrases used in this field	72
Kobilova A.B., Ruziyeva D. Advertising as a special type of text	75
Kudratov A.A. O'zbekistonda tarjima jarayoni	78
Masharipova Yu.O. Linguocultural analysis of the uzbek culture cradle named beshik	82
Maxmudova N.M. Ispan tilida quvonchni ifodalovchi so'zlarning tasnifi	85
Maxmudova Sh.M. The role of common phrasal verbs to organize more effective ESL classes	87
Nematova I. Reklama matnlaridagi imperativnin qo'llanilishining o'ziga xos jihatlari	91
Odilova G., Xamidova M. Olam milliy lisoniy manzarasida glyuttonik diskursning o'rni	93
Qo'ymuradova G.M. Holat fe'llarini tahlil qilishda assotsiativ metoddan foydalanish	99
Qurbonova F. A. Mifologik tafakkur va ijodkor badiiy olami	101
Qurbonova G.A. Qadimgi ingliz gidronimlarining kelib chiqish tarixi va yasalishi	104
Raximboyeva S.F. Xudoyberdi To'xtaboyevning "Sariq devni minib" romanida bolalar ruhiyatining ifodalanishi	107
Rustamov I.T., Amirova N.B. Anekdot janrining diaxronik-sinxronik tahlili	109
Sabirova N.E. Poetik ramzlar genezisi va o'ziga xos xususiyatlari	113
Safarova Z.T., Narzulloyeva M.N. Ch.Dikkensning "Dombi va o'g'li" asarida bola obrazining ifodalanishi	116
Safarova Z.T., Saidova D.B. Ingliz tarbiya romanlarida tarbiyachi va tarbiyalanuvchilar obrazlari tahlili	119
Safoyeva S. Tilshunoslikda pragmatik belgilarini tadqiq qilish	121

bevosita egasi bo'la olmaydi. Ingliz tilidagi *She doesn't give her any thought to her appearance* jumlasini *She doesn't think about her appearance (thought-think)* transformatsiyasiga uchratishimiz mumkin [4]. Ingliz tilida *-tion -ity -ety -ism -ing* va *-ness* ot yasovchi affikslari, qoraqalpoq tilida *-liq/lik* qo'shimchalari eng unumdor abstrakt ot yasovchi suffikslar hisoblanadi. *Toza* sifati orqali *toza* leksemasining qandaydir predmetga bog'liqligini va shu narsaning belgisini ko'rsak, *tozalik* abstrakt sózida esa endi predmet bilan aloqaning uzilib, erkin so'zga aylanganini ko'ramiz.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, abstrakt otlar quyidagicha asosiy belgilarga ega: 1) semantik belgilari: moddiy denotatining yo'qligi, aniqlovchi so'zlar orqali identifikatsiyalanishi, sinonim va antonimlarining bo'lishi; 2) grammatik belgilari: son paradigmasining bo'lmasligi, noaniq artikllar bilan ishlatilgandagi o'ziga xos xususiyatlari, maxsus so'z yasovchi suffikslariga egaligi, gapda transformatsiyaga uchray olishi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Вердиева З.Н. Семантические поля в современном английском языке. М., «Высш. школа», 1986. 120 с.
2. Калинина Л.В. К вопросу о критериях выделения и отличительных приметах лексико-грамматических разрядов имен существительных // ВЯ. 2007. №3.
3. Хакимова М.К. Ўзбек тилида абстракт номлар семантикаси: Филол. фан. номз. ...автореф. –Тошкент, 2019. – Б. 68.
4. Хохлова Н.В. Абстрактные имена существительные в речи англичан (социолингвистический аспект). Дисс. канд. филол. наук. М., 2015. -217 с.
5. Langacker, Ronald W. 2008. Cognitive Grammar. A Basic Introduction. Oxford University Press.
6. Radden, Günter., René Dirven. 2007. Cognitive English Grammar. Amsterdam: John Benjamins.
7. Randolph Quirk, Sidney Greenbaum, Geoffrey Leech, and Jan Svartvik. 1985. A Comprehensive Grammar of the English Language. London and New York: Longman.

UO'K 808.5

MUROJAAT KATEGORIYASINING TUZILISHI VA UNI IFODALOVCHI LEKSIK BIRIKLARINING KOGNITIV MAZMUNI

N.J. Bobojonova, tayanch doktorant, Buxoro davlat universiteti, Buxoro

Annotatsiya. *Narsalar, hodisalar yoki tushunchalar kabi ongli tajriba elementlarini kontseptual jihatdan farqlash jarayoni turkumlash deb nomlanadi. Guruhlarni xususiyatlar, umumiylik darajasiga yoki boshqa guruh miqyosidagi mezonlarga ko'ra tasniflash va farqlash orqali u tajriba tarkibiy qismlarini mavhumlashtirish va farqlashni nazarda tutadi. Turkumlashtirish, ayniqsa, kognitiv tilshunoslik va psixologiya sohalarida eng asosiy kognitiv funktsiyalardan biri hisoblanadi.*

Kalit so'zlar: *kognitiv fan, kognitiv psixologiya, neyropsixologiya, kognitiv generativ grammatika, adabiyotshunoslik, ta'lim, sotsiologiya.*

Аннотация. *Процесс концептуального различения элементов сознательного опыта, таких как вещи, события или концепции, известен как категоризация. Классифицируя и дифференцируя группы в соответствии с характеристиками, особенностями, общностью или другими общегрупповыми критериями, он влечет за собой абстракцию и дифференциацию компонентов опыта. Категоризация рассматривается как одна из самых основных когнитивных функций, особенно в области когнитивной лингвистики и психологии.*

Ключевые слова: *когнитивистика, когнитивная психология, нейропсихология, когнитивная порождающая грамматика, литературоведение, образование, социология.*

Abstract. *The process of conceptually differentiating between elements of conscious experience, such as things, events, or concepts, is known as categorization. By classifying and differentiating across groupings according to characteristics, features, commonalities, or other group-wide criteria, it entails the abstraction and differentiation of components of experience. Especially in the fields of cognitive linguistics and psychology, categorization is examined as one of the most basic cognitive functions.*

Key words: *cognitive science, cognitive psychology, neuropsychology, cognition generative grammar, literary studies, education, sociology.*

Kognitiv lingvistika maxsus soha sifatida nisbatan yaqinda paydo bo'lganligi sababli, bu jihatdagi murojaatlarni ko'rib chiqishga bag'ishlangan asarlar unchalik ko'p emas. Murojaatlarni ma'lum bir sarlavha yoki toifaga joylashtirishga birinchi urinishlar M.A. Olikova (Olikova 1973), P.M.Gaysina (Gaisina 1967), N.M.Firsova va O.S. Chesnokova (Firsova, Chesnokova 1987), V.E. Goldin (Goldin 1977, 1978,1981,1982), O.L. Morova (Morova 1997) va boshqalarning asarlariga tegishli.

Biroq, bu asarlar murojaat muammosini faqat qisman yoritadi, uni nutqiy aloqa vositasi sifatida tasniflaydi, ya'ni ular bu hodisani faqat funktsional nuqtai nazardan ko'rib chiqadilar yoki ma'lum bir shaxsga xos bo'lgan murojaat shakllari majmuini tavsiflaydilar. til, ular uning milliy va madaniy o'ziga xosligini belgilaydi.

O'zining "Leksik kategoriya " asarida V.E. Goldin birinchi marta murojaatni "leksikaning umumiy tarkibida o'zining vazifasi va mazmuni xususiyati bilan ajralib turadigan" so'zlardan tashkil topgan va ijtimoiy-tartibga solish va nominativ ma'nolarning xilma-xilligini aks ettiruvchi "maxsus leksik kategoriya" deb ataydi. "Murojaatning pozitsiyasi" (Goldin 1977:30).

Til hodisalariga kognitiv yondashuv tabiiy tilni samarali tadqiq qilish uchun yangi imkoniyatlar ochadi, chunki u bilim nazariyasida ilgari noma'lum, kam ma'lum bo'lgan va ma'lum bo'lgan lingvistik faktlar va hodisalarni toifalashning yangi darajasida yangi munosabatlarni ochib beradi.

"Kognitiv atamalarning qisqacha lug'ati"da "toifalarga ajratish" tushunchasi haqida shunday deyilgan: "Tor ma'noda turkumlash hodisa, ob'ekt, jarayon va hokazolarni umumlashtirishdir; ma'lum bir tajriba, toifa va uni ushbu toifaning a'zosi sifatida tan olish, lekin kengroq ma'noda - toifalarning o'zlarini shakllantirish va aniqlash jarayoni; shaxsning tashqi va ichki dunyosini bo'lish jarayoni; uning faoliyati va mavjudligining muhim xususiyatlari turkumi ..." (Kubryakova, Demyankov, Pankrats, Luzina 1996:42). Bu ma'noda turkumlashtirish insonning bilish faoliyatini tavsiflashning asosiy vositalaridan biridir. Ko'pgina tilshunoslar turkumlashtirish lingvistik hodisa ekanligini va uni lingvistik turkumlash deb hisoblash kerakligini ta'kidlaydilar.

Kategoriyaning aniqlashda shaxs uning birligi va yaxlitligi haqidagi oddiyroq g'oyalarga asoslanadi, chunki u qaysidir ma'noda narsalarning o'xshashligi bilan birlashtiriladi, bundan tashqari, taqqoslanadigan birliklarning turli darajadagi o'xshashligini ko'rsatadigan o'xshashlik. Bu nazariya prototip nazariyasi deb ataladi.

Bizning ishimizda biz prototip yondashuv prinsipiga asoslanamiz, uning mohiyati shundaki, "kategoriyaning shakllanishi uning atrofida qurilgan konsepsiya yoki tushunchalar guruhining shakllanishi bilan bog'liq, ya'ni birlashtirilgan birliklarning o'xshashligi g'oyasini ifodalovchi xususiyatlar to'plamini tanlash bilan ifodalanadi." (Kubryakova, Demyankov, Pankrats, Luzina 1996: 46). Prototiplar nazariyasiga ko'ra, toifaning yaxlitligi uning a'zolarining eng yaxshi namunasi - toifaning eng aniq belgilarini optimal tarzda jamlagan prototip bilan mos kelishi bilan belgilanadi.

"Tushuncha" kognitiv tilshunoslikning markaziy tushunchalaridan biridir, garchi "u bir ma'noli talqinga ega bo'lmasa-da: tushuncha "alohida yaxlit mazmunga ega bo'lgan va haqiqatan ham kichikroq fikrlarga ajralmaydigan fikrlash birligidir, ya'ni. ichki qatlamning elementar tomoni"; kontsepsiya - "tashkiliy xususiyatlari voqelikni turli sifat jihatlarini birligida aks ettirish imkoniyatini ta'minlaydigan kognitiv aqliy tuzilma"; tushunchalar "fikir va bilimlarning kognitiv jihatdan asosiy quyi tizimlarini tashkil etuvchi ma'nolar" (Babushkin 1996: 15).

Bizning tadqiqotimizda biz Kubryakova tomonidan taklif qilingan "kontsepsiya" ta'rifiga tayanamiz. Kubryakova, chunki u bizga eng to'liq va mazmunli ko'rinadi: "tushuncha" - bu xotira, aqliy leksika, kontseptual tizim va miya tilining operativ mazmunli birligi, inson psixikasida aks ettirilgan dunyoning butun tasviri. Insonning fikrlash jarayonlarida harakat qiladigan va tajriba va bilim mazmunini, insonning barcha faoliyati natijalari va dunyoni bilish jarayonlarining mazmunini aks ettiradigan ma'nolar" (Kubryakova, Demyankov, Pankrats, Luzina 1996: 90). Kognitiv olimlar dunyoni tushunchalar va kategoriyalarning mohiyatini tashkil etuvchi kognitiv modellar orqali tasvirlash inson tabiati va insonni turkumlashda u boshlanadigan va unga teng bo'lgan qandaydir boshlang'ich birlik bilan harakat qilishi kerak degan xulosaga kelishdi. Uning uchun yangi hodisaning o'rnini aniqlash uchun tadqiqotlar olib bormoqda. (Boldyrev 1998; Kubryakova 19982; Kravchenko 199,7; Lakoff 1986; Seiler 1993 va boshqalar).

Kognitiv tilshunoslikning muhim masalalaridan biri kategoriyalarning kognitiv tuzilishi masalasidir. Shunday qilib, J. Lakoffning fikriga ko'ra, "kognitiv fanning eng muhim maqsadi fikrlash mexanizmlarini aniqlash va shunga mos ravishda kategoriyalar tuzilishini aniqlashdir" (Lakoff 1995: 150).

Ma'lumki, kategoriyalar inson faoliyatining har qanday turi uchun substantiv shartlarni ifodalovchi maxsus tasvirlar xarakteriga ega bo'lib, markaz va periferiya, chegaralar, ichki qism, tashqi qism, tashqi va boshqalarga ega bo'lgan konteynerlar sifatida metaforik tarzda ifodalanadi. Lingvistik kategoriyalar individual kontseptual tuzilmalar va ularni ob'ektivlashtirish shakllarini o'zaro bog'lash, ma'lum bir mazmun uchun uni ifodalashning ma'lum bir usulini topish maqsadida tashkil etilgan. Ularning mazmuni, odatda, nihoyatda umumiy va majoziy shaklda - mazmun jihatdan oldindan ma'lum bo'lgan ma'lum bir tushunchaga murojaat qilish orqali aniqlanadi. Ba'zi murojaatlar bir nechta xarakterli vaziyatlarni va shuning uchun murojaat qiluvchilarning tegishli sonini aks ettirishi mumkin (odoblilikning an'anaviy shakllari aloqachilarning mavqeini va rol munosabatlarini etkazishga qodir; ism bilan murojaat qilish kasbiy, mehnat va kundalik hayotda qo'llaniladi. aloqa). Bunday murojaatlarda bir asosiy tushuncha yangilanadi, aniq vaziyatga qarab, uning u yoki bu konkretlashtiruvchilari boshqa asosiy tushunchalar bilan birgalikda yangilanadi. Murojaat shakllarining bunday ko'p funksiyaliligi tilning so'zlovchining adresatga bo'lgan munosabatini iloji boricha nozik tarzda farqlash, ko'proq hissiy va semantik nuanslarni etkazish qobiliyatidan dalolat beradi.

Til kommunikantlar o'rtasidagi munosabatlarning turli ko'rinishlarini ifodalash uchun cheklangan vositalar to'plamiga ega bo'lganligi sababli, bitta leksik vosita etarli emas, u grammatik vosita bilan chambarchas bog'liqdir. Murojaatning grammatik shakli muhim o'rin tutadi va so'zlovchiga o'zining emotsional holatini, adresatga munosabatini, bahosini, xususiyatlarini yetkazish vositasi bo'lib xizmat qiladi. Shunday qilib, biz shunday xulosaga keldik: manzil kategoriyasi lingvistik bo'lib, ikkita prototip tushunchalar - "manzillash" va "konnotatsiya" ga asoslanadi, asosiy rol "konnotatsiya" ga beriladi; manzil kategoriyasi funksional-semantik lingvistik makondir. Yaqin atrof - holat ko'rsatkichlari, uzoq chekka - muloqot qiluvchilarning shaxslararo munosabatlarini ko'rsatadigan murojaatlar bilan to'ldirilgan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Jumaniyozovna, B. N. (2023). Prototype theory in cognitive linguistics. *Integration Conference on Integration of Pragmalinguistics, Functional Translation Studies and Language Teaching Processes*, 72–74. <https://www.conferenceseries.info/index.php/online/article/view/967>
2. Jumaniyozovna, B. N. (2023). Aristotelian Model of Categorization in Linguistics. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 2(6), 358–360. <http://www.bjisrd.com/index.php/bjisrd/article/view/343>
3. Jumaniyozovna, B. N. (2023). Cognitive linguistics as the modern direction in linguistics. *Integration Conference on Integration of Pragmalinguistics, Functional Translation Studies and Language Teaching Processes*, 1–3. <https://www.conferenceseries.info/index.php/online/article/view/687>
4. Jumaniyozovna B.N. (2023). The Category of Appeal in Cognitive Linguistics. *Conference on Applied and Practical Sciences*, 34–36. <https://openconference.us/index.php/applied/article/view/761>
5. Erkinovna, Y. F. (2021). Politeness and culture. In *International conference on multidisciplinary research and innovative technologies* (Vol. 2, pp. 82-86).
6. Rasulov, Z. (2023). Принципы экономии фонационной энергии. Центр научных публикаций (buxdu. uz), 42(42).
7. Rasulov, Z. (2023). Pedagogika va psixologiyada manipulyatsiya tushunchasi. Центр научных публикаций (buxdu.Uz), 39(39). https://journal.buxdu.uz/index.php/journals_buxdu/article/view/10487

UDC 82-3

JANE AUSTEN AND HER INFLUENCE ON SOCIETY

M.R.Boboyorova, teacher, Samarkand State Institute of Foreign Languages, Samarkand

Annotatsiya. Odamlarda badiiy adabiyot haqiqatan ham o'z o'quvchilariga ta'sir o'tkazish qobiliyatiga egami yoki yo'qmi degan savol tug'iladi va shu tufayli badiiy adabiyotning o'z o'quvchilariga ta'sir etuvchi ta'siri ushbu tadqiqotning asosiy mavzusidir. 1810-yillarda yozgan ayol yozuvchi Jeyn Osten ushbu loyihaning asosi sifatida foydalaniladi. Uning uchta romani: "G'urur va andisha", "Mensfild Park" va "Nortenger Abbatligi" Amerika va Britaniya jamiyatidagi o'rta va